

Rapport om
praksis på tilgængelighedsområdet,
jf. arkivlovens § 39, stk. 3,
for perioden
1. januar - 31. december 2010

Rapport XVIII

2011

Indhold:

Indledning	3
Bevaring, kassation og aflevering af arkivalier	4
Fastsættelse af længere tilgængelighedsfrist, jf. § 27.	5
Havarikommissionen	5
Nationalbanken	5
Fastsættelse af længere tilgængelighedsfrist, jf. 28, stk. 3	6
Praksis vedrørende dispensationer	8
Sagsbehandlingstider i Statens Arkiver og hos myndigheder	8
Hovedtal for 2010: Tilladelser og afslag	9
Afslag, partshøring og remonstration	10
Kommuner og kommunale offentlige arkiver	12
A. Kommuner	12
B. Kommunale offentlige arkiver	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Betingelser for størst mulig åbenhed	16
Bilag 1: Sagsbehandlingstider - Statens Arkiver 2010	17
Bilag 2: Tilgængelighedsstatistik for Statens Arkiver 2010	18
Bilag 3: Regester til tilgængelighedsrapporten 2010	19

Indledning

I henhold til § 39, stk. 1, i arkivloven nedsætter kulturministeren et udvalg, som skal vurdere de offentlige arkivers og myndighedernes praksis på tilgængelighedsområdet.

I arkivlovens § 39, stk. 3, fastsættes, at udvalget udøver sin virksomhed på grundlag af en årlig rapport om tilgængelighedspraksis. Rapporten udarbejdes af rigsarkivaren, der kan indhente oplysninger om tilgængelighedspraksis fra de myndigheder, der er omfattet af arkivloven.

Rigsarkivarens rapport skal således omhandle tilgængelighedspraksis såvel hos de offentlige arkiver, dvs. Statens Arkiver og kommunale arkiver, jf. arkivlovens § 2, som hos de myndigheder, der er omfattet af arkivloven.

Bevaring, kassation og aflevering af arkivalier

Statens Arkiver udstedte i 2010 nye bestemmelser om bevaring og kassation af arkivalier hos kommunerne, regionerne, sygehusene, de lokale videnskabetiske komitéer og de regionale trafikelskaber. Reglerne gælder for arkivalier skabt efter kommunalreformens ikrafttræden 1. januar 2007.

I henhold til arkivlovgivningen skal statslige arkivalier afleveres til Statens Arkiver inden de er 30 år gamle, med mindre modstående hensyn gør sig gældende.

I 2010 nåedes overensstemmelse mellem den almindelige tilgængelighedsfrist på 20 år og afleveringstidspunktet, således at statslige myndigheders arkivalier som altovervejende hovedregel vil være afleveret til Statens Arkiver, før de har opnået 20 års alder, med de undtagelser i form af udskudt aflevering der besluttes i medfør af bestemmelserne herom.

Statens Arkiver søger at indgå aftale med myndighederne om aflevering af alle papirarkivalier, som er ca. 15 år gamle på afleveringstidspunktet, forudsat afleveringen kun omfatter arkivalier, som skal bevares, arkivalierne ikke er i hyppig administrativ brug, og Statens Arkivers magasinplads er tilstrækkelig.

I 2010 modtog Statens Arkiver digitale arkivalier med et samlet omfang på 9,1 terabytes. Dette svarer skønsmæssigt til et papirvolumen på 9,5 hyldekilometer. Dermed oversteg omfanget af de digitale arkivalier for første gang omfanget af papirarkivalier, i det Statens Arkiver som nævnt modtog 7,0 hyldekilometer papirarkivalier.

Afleveringen af offentlige digitale arkivalier sker efter bestemmelserne om bevaring i form af arkiveringsversioner. Moderniserede regler om arkiveringsversioner trådte i kraft den 1. september 2010.

Fastsættelse af længere tilgængelighedsfrist, jf. § 27.

Havarikommissionen

Havarikommissionen ønskede i forbindelse med aflevering af kommissionens papirarkivalier 1973-79 og arkivalier fra Statens Luftfartsvæsen 1972-74 fastsat en særlig længere tilgængelighedsfrist på 60 år for dele af de afleverede arkivalier, nemlig for alt materiale, der indgår i Havarikommissionens undersøgelser af havarier, ulykker eller hændelser, de endelige undersøgelsesrapporter, som er offentligt tilgængelig, dog undtaget.

Havarikommissionen begrundede sit ønske om fastsættelse af en særlig, længere tilgængelighedsfrist med den hemmeligholdelse af viden fra undersøgelser, som er pålagt havarikommissionernes medlemmer i lov om luftfart og lov om jernbane. Hemmeligholdelsen har til formål at give Havarikommissionen maksimal mulighed for at indsamle materiale, udsagn mv. uden at nogen skal bekymre sig for udlevering heraf på et senere tidspunkt

Rigsarkivaren har tiltrådt Havarikommissionens ønske. Der er således fast sat en tilgængelighedsfrist på 60 år for følgende arkivalier:

- Havarisag vedrørende Sterling Airways flystyrt i Dubai 14. marts 1972
- Havarisag vedrørende helikopterhavari 1973
- Havarisag vedrørende flystyrt i Teheran 1974
- Havarisager vedrørende fatale havarier 1979-1995

Samtidig har Havarikommissionen rejst ønske om forlængelse af tilgængelighedsfristen til 60 år for så vidt angår tilsvarende sager i Transportministeriets elektroniske arkivsystem, hvis aflevering ikke afsluttedes i 2010.

Nationalbanken

Nationalbanken har i forbindelse med aflevering af bankens arkiv anmodet om fastsættelse af en række særlige tilgængelighedsfrister på 30 til 60 år for dele af bankens arkivalier. De enkelte frister fremgår af nedenstående skema.

<i>Arkivskaber</i>	<i>Arkivserie</i>	<i>Pakke</i>	<i>Tilgængelighedsfrist</i>
<i>Udlandsområdet</i>	<i>Principielt arkiv 1943-1982</i>	<i>93, 97, 100-105, 109, 125, 145, 152, 167-68, 189-90, 206-213B, 256,266,268,275-76,204, 307-08,341</i>	<i>60 år</i>
<i>Udlandsområdet</i>	<i>Enkeltager, overtrædelse af valutaloggivning 1948-1963</i>	<i>1-24</i>	<i>60 år</i>
<i>Udlandsområdet</i>	<i>Statsministeriets Færøske Låneudvalg 1956-1960</i>	<i>1</i>	<i>60 år</i>
<i>Udlandsområdet</i>	<i>Ansøgninger. Betalinger udlandet 1949-1959</i>	<i>1-16</i>	<i>60 år</i>

Rigsarkivaren godkendte ved brev af 22. februar 2010 fastsættelsen af de nævnte frister.

Fastsættelse af længere tilgængelighedsfrist, jf.

28, stk. 3

Statens Arkiver modtog i begyndelsen af året en række henvendelser fra borgere, der gjorde opmærksom på, at de havde fundet oplysning om deres eget eller nære pårørendes cpr-numre i de kirkebøger, der som umiddelbart tilgængelige, jf. arkivlovens § 28, stk. 1-2, var opstillet til selvekspedition ved landsarkivernes læsesale.

Statens Arkiver konstaterede efterfølgende, at oplysninger om cpr-numre i en række tilfælde er tilføjede oprindelige indførsler fra perioden før 1970.

For at sikre mod, at oplysninger om aktive cpr-numre misbruges, fastsatte rigsarkivaren ved skrivelse af 11. februar 2010 en 75 års-tilgængelighedsfrist for de til landsarkiverne afleverede kontraminielbøger fra perioden efter 1950 samt for døds- og begravelsesregistre for perioden efter 1970.

Hvor formålet med benyttelse er slægtsforskning, kunne der dispenseres fra disse frister på de normalt gældende vilkår. Ved dispensation fastsættes som vilkår yderligere, at oplysninger om cpr-numre ikke må kopieres, udnyttes, viderebringes eller offentliggøres på nogen måde.

Imidlertid viste det sig, at også ældre indførsler i kirkebøger var blevet suppleret med oplysninger om cpr-numre. En del af disse ældre kirkebøger var offentliggjort på internettet via Statens Arkivers netservice www.arkivalieronline.dk. Dette foranledigede en række borgere til at anmelde den skete offentliggørelse af cpr-numre til Datatilsynet.

Den 15. februar 2010 anmodede Datatilsynet Statens Arkiver med anmodning om oplysning om

- hvordan og i hvilken anledning offentliggørelsen er sket,
- med hvilket formål offentliggørelsen er sket
- om offentliggørelsen er tilsigtet, og i så fald med hvilken lovhjemmel eller anden relevant hjemmel offentliggørelsen er sket,
- hvilken praksis der generelt følges hos Statens Arkiver for offentliggørelse af personnumre,
- såfremt der er tale om en utilsigtet offentliggørelse, hvilke foranstaltninger Statens Arkiver i så fald vil iværksætte i anledning heraf, herunder om Statens Arkiver vil orientere de berørte personer og hvilke forholdsregler Statens Arkiver vil tage for at sikre, at der fremover ikke sker uberettiget offentliggørelse af personoplysninger ved hjemmesiden www.arkivalieronline.dk.

Statens Arkiver fremsendte den 8. marts 2010 en redegørelse for den skete offentliggørelse til Datatilsynet og Kulturministeriet, hvori anførtes følgende:

”Den offentliggørelse af personnumre for navngivne personer, der har fundet sted på www.arkivalieronline.dk, er utilsigtet. Statens Arkiver anser oplysning om personnummer for at være omfattet af bestemmelsen i arkivlovens § 23, stk. 1, der fastsætter en 75 års tilgængelighedsfrist for arkivenheder, der indeholder oplysninger om enkeltpersoner private, herunder økonomiske forhold.

Med den begrundelse har rigsarkivaren fastsat en særlig, længere tilgængelighedsfrist for kirkebøger fra perioden efter 1950, således at disse kun kan benyttes efter særlig tilladelse og under vilkår, der sikrer overholdelse af de fortrolighedshensyn, som knytter sig til oplysninger om personnumre.

Statens Arkiver har i anledning af Datatilsynets henvendelse foretaget en nøjere undersøgelse af forekomsten af personnumre i de kirkebøger, der er offentliggjort på nettet. Denne undersøgelse, som har omfattet indførsler om fødte fra tre tilfældigt udvalgte sogne i perioden 1940-1950, har vist, at oplysninger om personnummer forekommer i et omfang af ca. 3-4% af opslagene.

På baggrund heraf har Statens Arkiver truffet foranstaltning til at fjerne billeder af kirkebogsopslag fra perioden efter 1892 fra www.arkivalieronline.dk. Der vil herefter blive foretaget en screening for personnumre, således at det så vidt muligt sikres, at oplysninger om personnumre ikke gøres tilgængelige via arkivalieronline.dk.

Arkivlovens § 28, stk. 1, fastsætter en tilgængelighedsfrist på 50 år for ministerialbøger, der er afleveret til Statens Arkiver, idet dog ministerialbøgernes døds- og begrebsregister efter bestemmelsen i arkivlovens § 28, stk. 2, er umiddelbart tilgængelige, når de er 10 år gamle.

Bestemmelserne i arkivlovens § 28, stk. 1 og 2, afløste de tidligere administrativt fastsatte bestemmelser om tilgængeligheden til de til landsarkiverne afleverede ministerialbøger m.v. i cirkulære nr. 47 af 10. marts 1976 om attestudstedelse m.v. efter de i landsarkiverne opbevarede ministerialbøger, sønderjyske personregistre og borgerlige ægteskabsbøger samt om disses tilgængelighed. Der blev ikke foretaget ændringer i de bestemmelser, det nævnte cirkulære fastsatte om tilgængelighedsfrister.

På hjemmesiden www.arkivalieronline.dk bringes skannede billeder af sådanne ministerialbøger, der efter bestemmelserne i arkivlovens § 28 er umiddelbart tilgængelige.

Offentliggørelsen på internettet af de kirkebøger, der efter arkivlovens § 28 er umiddelbart tilgængelige, sker dels for at give Statens Arkivers brugere bedre og billigere muligheder for at benytte disse stærkt efterspurgte arkivalier, dels for at beskytte de originale arkivalier mod nedbrydning ved slid. Den netbaserede tilgængiggørelse af ministerialbøgernes oplysning afløser den tidligere anvendelse af de originale bøger på de respektive landsarkivers læsesale samt tidligere mikrofilmbaserede tilgængiggørelsestiltag.

Indtil videre er der sket offentliggørelse af samtlige ministerialbøger, der var udskrevet før 1930 samt af visse kirkebøger, der var udskrevet før 1950. Der er ikke sket offentliggørelse af ministerialbøger, hvor de oprindelige tilførsler stammer fra perioden efter 1950.

Kirkebøger udfærdigedes i to eksemplarer, en hovedministerialbog og en kontraministerialbog. Efter de derom gældende regler – Kirkeministeriets cirkulære nr. 123 af 14. august 1987 - afleveres folkekirkens kontraministerialbøger til Statens Arkiver, når der er forløbet 30 år, efter at den blev udskrevet. Hovedministerialbogen opbevares derimod hos den pågældende ministerialbogsfører, indtil der er forløbet 100 år, efter at den blev udskrevet, og er indtil aflevering har fundet sted ikke tilgængelig for offentligheden.

At der i kirkebøgerne fra perioden før 1950 er sket tilføjelser af oplysninger om personnumre, kan muligt skyldes den verifikationsproces, der fandt sted i forbindelse med indførelsen af Den Ny Kirkebog, og som omfattede kirkebøgerne 1960 ff. Oplysninger i CPR og i hoved- og ministerialbøger blev her kollationeret, og muligt er tilføjelser af personnumre her sket i kirkebøgernes fødselsregistres anmærkningsrubrik med henblik på sikker identifikation. Verifikationsprocessen synes i en række tilfælde at have omfattet ældre oplysninger, herunder især oplysninger om personer, født i perioden 1931 – 1959.”

Samtidig forlængede rigsarkivaren tilgængelighedsfristen for de kontrami nisterialbøger, der er afleveret til Statens Arkiver, til 100 år af hensyn til beskyttelsen af oplysninger om personnumre. De pågældende originale kirkebøger kan således indtil videre kun benyttes efter dispensation fra tilgængelighedsfristen. I forbindelse med eventuelle dispensationer pålægges der ansøgeren tavshedspligt, jf. arkivlovens § 40, med hensyn til oplysninger om personnumre.

Den screening for cpr-numre, der omtales i redegørelsen til Datatilsynet, omfattede ca. 750.000 sider. Imidlertid tilbød foreningen DIS-Danmark at assistere Statens Arkiver med screeningen for at medvirke til, at kirkebøger efter 1892 så hurtigt som muligt igen kunne gøre tilgængelige via nettet.

Hen over sommeren sendte Statens Arkiver omtrent 750.000 filer med digitaliserede kirkebøger ud til i alt ca. 160 medlemmer af DIS-Danmark, der alle havde meldt sig frivilligt til projektet. De pågældende fik særlig adgangstilladelse, hvori det indgik som særligt vilkår, at oplysninger om cpr-numre behandledes strengt fortroligt og er omfattet af tavshedspligten efter arkivlovens § 40. Samtlige filer blev gennemset af to frivillige undersøgere. De fandt i alt ca. 5.000 personnumre. Hvor mange af disse, der stammer fra nulevende personer er ikke undersøgt. Statens Arkiver har derefter fjernet oplysninger om de sidste fire cifre i cpr-nummeret fra de pågældende filer og igen publiceret de screenede filer på arkivalieronline. Samtidig er etableret en praksis, hvorefter alle kirkebøger, der publiceres på nettet, screenes for cpr-numre.

Praksis vedrørende dispensationer.

Sagsbehandlingstider i Statens Arkiver og hos myndigheder

For de tilfælde, hvor Statens Arkiver selv træffer afgørelse om dispensation fra tilgængelighedsfristerne, fastsætter arkivlovens § 36 en svarfrist på 15 dage. I de tilfælde, hvor der kræves samtykke fra den afleverende myndighed, skal der senest ekspederes inden for 50 dage, idet Statens Arkiver kan have brug for indtil 15 dage til arkivundersøgelser, myndigheden der efter 30 dage, hvorefter Statens Arkiver har indtil 5 dage til ekspedition af afgørelsen. Går den hørte myndigheds afgørelse ud på et afslag, foretager Statens Arkiver partshøring af ansøgeren, før der meddeles en endelig afgørelse. Statens Arkiver anmoder i den forbindelse ansøgeren om at afgive sin eventuelle udtalelse inden for en frist på 30 dage.

Sagsbehandlingstiderne er beregnet på grundlag af oplysninger i Statens Arkiver elektroniske journalsystem. Den største del af ansøgningerne er behandlet inden for de fastsatte tidsfrister. En oversigt over sagsbehandlingstiderne bringes som bilag 1.

Det fremgår her, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for adgangssager, der afgøres af Statens Arkiver alene, i 2010 har været 8,7 dage, en stigning på 0,1 dag i forhold til 2009.. Den ovennævnte frist på 15 dage er noteret som overskredet i 164 ud af de 2751 tilfælde, beregningen bygger på .

Hvor behandlingen af sagen har krævet indhentning af samtykke fra andre myndigheder, har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for Statens Arkiver og myndighederne tilsammen i 2010 været 20,4 dage mod 22,3 dage i 2009. Langt hovedparten af disse sager – 67 ud af 95 - er behandlet ved Rigsarkivet med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 10,3 dage.

De fire overskridelser, der er noteret for Rigsarkivet, drejer sig alle om ansøgninger, der fra Rigsarkivet er forelagt Statsministeriet.

For så vidt angår sager, der rejses som en tilgængelighedssag, men som ikke fører til behandling af et konkret adgangsspørgsmål, var Statens Arkivers sagsbehandlingstid i gennemsnit 10,6 dage i 2010 mod 13,7 dage i 2009. Overskridelse af 15 dages fristen forekom i 104 af 1476 tilfælde.

Hovedtal for 2010: Tilladelser og afslag

I lighed med de foregående år har sagsbehandlerne i Statens Arkiver i 2010 ført særskilt statistik over modtagne ansøgninger og disses behandling. Statistikken er opbygget på samme måde som i de tidligere rapporter. Optællingerne baserer sig på oplysninger fra sagsbehandlerne. Den omfatter de afgørelser, der er truffet over for den enkelte ansøger, uanset at der i visse tilfælde, f.eks. i forbindelse med større forskningsprojekter, kan være tale om det samme arkivmateriale.

For offentlige arkivaliers vedkommende blev i Statens Arkiver givet 2376 tilladelser (2009: 3294) og 36 afslag (2009: 65), i alt 2412 afgørelser (2009: 3359). Regnes private arkivalier med, er der i 2010 givet i alt 2660 adgangstilladelser og 39 afslag, hvilket vil sige, at 2699 ansøgninger er blevet realitetsbehandlet (2009: 3562).

Til de i alt 2699 afgørelser, der er truffet i 2010, føjer sig 22 henvendelser om dispensationer, der ikke har givet anledning til afgørelser om tilgængelighed, f.eks. hvor arkivalierne har været umiddelbart tilgængelige, hvor eftersøgte arkivalier ikke eksisterer m.v.

Udviklingen i tilladelser og afslag for offentlige arkivalier 1998-2008:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tilladelser i alt	1774	2563	2233	2135	1894	1913	1753	2284	2931	3294	2660
Afslag i alt	68	86	75	71	69	55	35	76	46	65	39
Afslag i %	3,7	3,2	3,2	3,2	3,5	2,8	2,0	3,3	1,5	1,9	1,5

Kilde: Sagsbehandlerindberetninger

I de tilfælde, hvor et afslag er blevet omgjort, tælles såvel det oprindelige afslag som den senere imødekomelse med som separate afgørelser.

Statens Arkiver behandlede i alt 22 sager om arkivadgang, der drejede sig om offentlige arkivalier, yngre end 20 år. 21 ansøgninger blev imødekommet, 1 afslået.

I 2010 behandlede i alt 41 ansøgninger om adgang til arkivenheder, der indeholder sager inden for strafferetsplejen, og som var over 20, men under 50 år gamle. 34 ansøgninger blev imødekommet og 7 afslået.

Der blev af Statens Arkiver givet 1999 dispensationer fra 75 års fristen efter arkivlovens § 23, stk. 1, mens 21 ansøgninger blev afslået.

For så vidt angår arkivalier, for hvilke der er fastsat en særlig tilgængelighedsfrist, jf. arkivlovens § 27, stk. 1, blev der af 84 ansøgninger afslået 18 og imødekommet 66. Der henvises til bilag 2.

Som det fremgår af nedenstående tabel, er faldet jævnt fordelt mellem de forskellige kategorier.

Om der er tale om statistisk signifikans er imidlertid, da tallene er for små til at være repræsentative, anledning til at nære tvivl om. Derimod synes den nærmest traditionelle fordeling at vise, at de skøn, der udøves i forbindelse med sagsbehandlingen, stadig er i overensstemmelse med den politiske målsætning med arkivlovens tilgængelighedsbestemmelser.

Specifikation af tilladelser og afslag for udvalgte kategorier:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
<hr/>											
Statens sikkerhed m.v. (§ 27)											
Tilladelser	63	52	78	32	44	49	25	42	63	66	32
Afslag	6	4	12	0	4	4	3	9	12	18	7
<hr/>											
Strafferetspleje (§ 24)											
Tilladelser	209	251	247	243	237	299	261	151*	37	22	41
Afslag	14	15	20	16	22	19	11	8*	5	1	7
<hr/>											
Enkeltpersoners private forhold											
Tilladelser	980	1315	1334	1299	1213	1264	1207	1730	2731	3087	1999
Afslag	47	57	33	51	42	32	20	56	26	45	21

Kilde: Sagsbehandlerindberetninger

* Tallene gælder hele 2007. I første halvår 2007 blev behandlet 128 ansøgninger om adgang til arkivenheder, som indeholder sagen inden for strafferetsplejen. Af disse blev 114 imødekommet og 8 afslået. I andet halvår 2007, dvs. efter ikrafttrædelse af den ændrede § 24 blev behandlet 37 ansøgninger, der drejede sig om under 50 år gamle sager indenfor strafferetsplejen, og som alle blev imødekommet.

Afslag, partshøring og remonstration

Alle afslag er givet med anvisning af ankemulighed. Hvor et afslag er meddelt af et landsarkiv, kan afgørelsen indbringes for rigsarkivaren.

I tilfælde, hvor en ansøgning ikke har kunnet imødekommes ved, at en myndighed ikke har fundet at kunne meddele samtykke hertil, jf. § 33 i arkivloven, har Statens Arkiver forelagt ansøgeren myndighedens begrundelse og opfordret ansøgeren til at fremkomme med sine eventuelle supplerende eller korrigerende bemærkninger. Har denne partshøring ikke efter 30 dage givet anledning til reaktion fra ansøgeren, er der meddelt ansøgeren endeligt afslag. Hvor ansøgeren i

partshøringen er fremkommet med udtalelse, er udtalelsen forelagt for den pågældende myndighed med anmodning om genovervejelse på baggrund af ansøgerens udtalelse.

Afslag, som er blevet omgjort som følge af anke eller remonstration, er i re gesterne over afslag (bilag 3) mærket med *. Der er ikke i årets løb omgjort afgørelser.

Kommuner og kommunale offentlige arkiver

A. Kommuner

Statens Arkiver har udsendt spørgeskema til samtlige kommuner med anmodning om oplysning om, hvorvidt kommunen i løbet af 2010 har modtaget henvendelser om arkivadgang, og i givet fald hvormange anmodninger om arkivadgang efter arkivloven er blevet imødekommet, og hvor mange afslået. I det sidste tilfælde er kommunen anmodet om at angive begrundelsen for afslaget.

I nedenstående skema er anført såvel de kommuner, som ikke driver eget offentligt arkiv, og kommuner med eget offentligt arkiv (stadsarkiv). Hvor adgangssagerne er behandlet af det offentlige arkiv, er antal mv. anført i afsnittet om kommunale offentlige arkiver. Hvor såvel kommunens forvaltning som kommunens arkiv har angivet at have behandlet sager om tilgængelighed efter arkivloven, er de respektive angivelser indført for sig i de to skemaer.

Kommune	Nej	Ja	Antal	Imødekommet	Afslået	Stadsarkiv
Albertslund	1					0
Allerød	1					0
Assens		1	1	1		0
Ballerup	1					1
Billund	1					0
Bornholm		1	2	2		1
Brøndby	1					0
Brønderslev	1					0
Dragør	1					1
Egedal		1	4	4		1
Esbjerg	1					1
Fanø	1					0
Favrskov	1					0
Faxe		1	1		1	0
Fredensborg						0
Fredericia	1					0
Frederiksberg		1	1		1	1
Frederikshavn		1	102	102		1
Frederikssund		1	3	3		1
Furesø						1
Faaborg-Midtfyn	1					0
Gentofte	1					0
Gladsaxe	1					1
Glostrup	1					0
Greve		1	2	2		0
Gribskov	1					0
Guldborgsund		1		1		0
Haderslev	1					1
Halsnæs	1					0
Hedensted	1					0
Helsingør	1					0
Herlev	1					0
Herning	1					0
Hillerød	1					0
Hjørring	1					1
Holbæk	1					1
Holstebro	1					0
Horsens	1					0
Hvidovre	1					0
Høje-Taastrup	1					0
Hørsholm	1					1
Ikast-Brande	1					0
Ishøj	1					0
Jammerbugt		1	1	1		0
Kalundborg	1					0
Kerteminde	1					0
Kolding	1					1
København	1					1
Køge	1					0
Langeland	1					0
Lejre	1					0
Lemvig	1					0
Lolland		1	5	5		0

Kommune	Nej	Ja	Antal	Imødekommet	Afslået	Stadsarkiv
Lyngby-Taarbæk	1					1
Læsø	1					0
Maragerfjord	1					0
Middelfart	1					0
Morsø		1	310	310		0
Norddjurs		1	5	5		1
Nordfyn	1					0
Nyborg	1					0
Næstved	1					1
Odder	1					0
Odense	1					1
Odsherred	1					0
Randers		1	3	3		0
Rebild	1					0
Ringkøbing-Skjern						0
Ringsted	1					0
Roskilde		1	24	15	9	1
Rudersdal		1	120	120		1
Rødovre	1					0
Samsø	1					0
Silkeborg	1					1
Skanderborg	1					0
Skive	1					1
Slagelse	1					1
Solrød		1	1	1		0
Sorø		1	1	1		0
Stevns	1					0
Struer	1					0
Svendborg	1					0
Syddjurs	1					0
Sønderborg	1					0
Thisted	1					1
Tønder	1					0
Taarnby						1
Vallensbæk	1					0
Varde		1	1	1		0
Vejen		1	1	1		0
Vejle	1					1
Vesthimmerland	1					0
Viborg	1					0
Vordingborg		1	2	2		0
Ærø		1	1	1		0
Aabenraa	1					0
Aalborg	1					1
Århus		1	30	30		0
	71	23	662	611	11	29

Kilde: Indberetning fra kommunerne.

Betingelser for størst mulig åbenhed

Der er ikke i 2010 været forekommet drøftelser af principiel karakter om bestemmelserne om tilgængelighed i arkivloven.

Sagen om cpr-numre i kirkebøger gav anledning til etablering af en nærmere kontrol med, at fortrolige oplysninger ikke utilsigtet gøres tilgængelige.

Bilag 1: Sagsbehandlingsstider - Statens Arkiver 2010

	RA-b&k	RA- pub.afd	Landsarkivet for		Landsarkivet for		Landsarkivet for	Erhvervsarkivet	Dansk Data Arkiv	Statens Arkiver i alt
			Stælland mm.	Fyn	Nørrejylland	Sønderjylland				
Tilgængelighed - arkivbesluttet:										
Antal sager	0	1.461	474	131	517	122	46	0	2.751	
- heraf med overholdt tidsfrist.....	-	1.368	407	128	516	122	46	-	2.587	
- heraf med overskredne tidsfrist.....	-	93	67	3	1	0	0	-	164	
Antal overskredne i pct.	-	6,37	14,14	2,29	0,19	0,00	0,00	-	5,96	
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	0,00	10,32	10,89	5,41	5,01	2,37	1,85	0,00	8,70	
Tilgængelighed - med høring:										
Antal sager	0	67	10	0	18	0	0	0	95	
- heraf med overholdt tidsfrist.....	-	63	4	-	18	-	-	-	85	
- heraf med overskredne tidsfrist.....	-	4	6	-	0	-	-	-	10	
Antal overskredne i pct.	-	5,97	60,00	-	0,00	-	-	-	10,53	
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	0,00	10,36	110,60	0,00	7,39	0,00	0,00	0,00	20,35	
Tilgængelighed - med afvisningsvar:										
Antal sager	0	554	448	96	353	25	0	0	1.476	
- heraf med overholdt tidsfrist.....	-	522	390	90	345	25	-	-	1.372	
- heraf med overskredne tidsfrist.....	-	32	58	6	8	0	-	-	104	
Antal overskredne i pct.	-	5,78	12,95	6,25	2,27	0,00	-	-	7,05	
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid	0,00	9,87	15,42	7,91	6,71	2,56	0,00	0,00	10,55	

Kilde: Statens Arkivers journalsystem

Sagsbehandlingstidstatistikken opgøres ved udtræk af data om sagligt samhørende ind- og udgående dokumenter fra Statens Arkivers journalsystem. Opgørelsesmetoden svarer ikke til den, der anvendes ved opgørelsen af antallet af afgørelser.

Bilag 2: Tilgængelighedsstatistik for Statens Arkiv er 2010

TILGÆNGELIGHEDSSTATISTIK

Hele Statens Arkiver

Periode: Hele året

Dispensationstype	Tilladelse meddeles af:	1. Antal tilladelser										1a. Heraf på dokumentniveau	2. Antal afslag	
		RA	LAK	LAO	LAV ¹	LAA	EA	DDA	Samlet					
A: § 22, stk. 1 (yngre end 20 år)	Aflærende myndighed/ Rigsarkivaren	22	0	0	2	0	0	0	0	0	0	24	0	1
B: § 23, stk. 1 (yngre end 75 år)	Rigsarkivaren	721	940	131	105	93	9	0	0	0	0	1999	0	21
C: § 27 (særlig fastsat frist)	Aflærende myndighed/ Rigsarkivaren	32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	0	7
D: § 23, jf. § 33 (rent private forhold)	Datatilsynet / Rigsarkivaren	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
E: § 24 (straffetilsyn, yngre end 50 år)	Aflærende myndighed/ Rigsarkivaren	2	14	23	2	0	0	0	0	0	0	41	0	7
F: § 25 (yngre end 50 år)	Aflærende myndighed/ Rigsarkivaren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G1: § 23 (folketællinger under 75 år)	Rigsarkivaren	256	0	0	0	0	0	21	0	0	0	277	0	0
H: § 20 stk. 2 (materiale ældre end 30 år, som endnu ikke er afleveret til Statens Arkiver)	Aflærende myndighed/ Rigsarkivaren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Offentlige arkiver i alt		1036	954	154	109	93	30	0	0	0	2376	0	0	36
P1: Privatarkiver	Donator	55	1	0	0	0	0	34	0	0	0	90	0	3
P2: Privatarkiver	Rigsarkivaren	153	6	1	0	18	16	0	0	0	194	0	0	0
Offentlige og private arkiver tilsammen		1244	961	155	109	111	80	0	0	0	2660	0	0	39

Kilde: Sagsbehandlingsrindberetninger

¹ Landsarkivet for Nørrejylland har kun indberettet for første halvår 2010.

Bilag 3: Regester til tilgængelighedsrapporten 2010

Kategori A:

1. A (RA 2010-008037, 23. juni 2010)

Til brug for udarbejdelse af en fremstilling om flyhistorie ønskedes tilladelse til at benytte Statens Luftfartsvæsen, Havarirapporter, 1989-1996. Rigsarkivet gav afslag til materialet, da Statens Luftfartsvæsen ikke kunne give samtykke til anmodningen. Luftfartsvæsenets begrundelse var, at materialet normalt indeholder oplysninger, som er indgået i havariundersøgelser, og som derfor er underlagt tavshedspligt efter luftfartslovens § 144 a. Luftfartsvæsenet tilføjede, at man havde rettet henvendelse til ansøgeren og tilbudt ham adgang til de endelige havarirapporter fra 1989-1996 samt til Havarikommissionens årsrapporter fra 1980 og frem.

Kategori B:

2. B (RA 2010-005175, 15. april 2010)

Til brug for personlig oplysning og slægtsforskning ønskedes adgang til centalkartoteket vedr. fars søsters mand, deres barn samt en person, hvor familierelationen ikke var nærmere defineret. Rigsarkivet gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos de pågældende personers nærmeste familie.

3. B (RA 2010-009737, 22. april 2010)

Til brug for personlig oplysning om en unavngiven onkels aktiviteter i Holger Danske, hans arrestation m.m. ønskedes adgang til Udenrigsministeriets gruppeordnede sager 3.Q.275 (personalesag). Rigsarkivet gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos den pågældendes nærmeste familie.

4. B (RA 2010-009737, 20. maj 2010)

Til brug for en eventuel fremstilling om navngivne personer ønskede samme ansøger adgang til Udenrigsministeriets gruppeordnede sager 3.Q.275 (personalesag). Rigsarkivet gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos den pågældendes nærmeste familie.

5. B (RA 2010-016430, 20. juli 2010)

For at finde gamle klassekammerater ønskedes adgang til en karakterprotokol fra 1965-1977 fra Det Kongelige Vajsenhus. Karakterprotokollen indeholder cpr-numre. Rigsarkivet gav afslag med henvisning til cpr-lovens § 54, også selv om Vajsenhuset havde givet ansøgeren en fuldmagt til at bruge protokollen. Rigsarkivet tilbød ansøgeren at foretage en arkivundersøgelse (mod betaling) med henblik på at ekstrahere navnene fra protokollen.

6. B (RA 2010-027193, 26. november 2010)

Til brug for personlig oplysning ønskedes oplysninger om en nulevende slægtnings rolle i retsopgøret efter besættelsen. Rigsarkivet gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos den pågældende.

7. B (RA 2010-024137, 1. december 2010)

Til brug for personlig oplysning ønskede ansøgeren adgang til sin fars sygejournal fra Københavns Militærhospital. Journalerne, der er fra 1949, var fra før ansøgerens fødsel og handlede både om faderen samt hans daværende kone og børn. Rigsarkivet gav afslag af hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred hos tredjepersoner samt de meget personfølsomme oplysninger, der er omtalt i sagen.

8. B (LAK 2010-002642, 10. februar 2010)

Ansøgning (formål: andet) fra Horserødlejrens Museum om adgang til at gennemgå og kopiere fra Horserødlejrens arkivalier i Landsarkivet med henblik på i kopi at indlemme udvalgte dele heraf i museets egne samlinger, således at eventuel videregivelse af oplysninger eller kopier ville blive et spørgsmål for museets ansatte selv til afgørelse ud fra museumsloven. Landsarkivaren gav afslag ud fra arkivlovens beskyttelse af privatlivets fred hos de personer, der er nævnt i materialet.

9. B (LAK 2009-006548, 11. marts 2010)

Ansøgninger (formål: personlig oplysning) om adgang til to skilsmissebevilgningssager (1943 hhv. 1945), hvorved hver af ansøgerens forældre fik opløst sit første ægteskab. Da ansøgeren således ikke var efterkommer af begge parter i nogen af sagerne og ikke kunne fremlægge samtykke fra pårørende til de to andre parter, gav landsarkivaren efter praksis afslag i begge tilfælde.

10. B (LAK 2009-021483, 23. april 2010: to ansøgere, dvs to afslag)

11.

Ansøgning (formål: offentliggørelse) om benyttelse af 9 fotos i en straf sag som illustrationer i en bog om sagen (røveri, inkl. drabsforsøg, under dække af frihedskampen). Med rigsarkivarens godkendelse gav landsarkivaren adgang til brug af 8 fotos (lokaliteter og vidner), men afslag på brug af 1 foto (politiets foto af den mand, som fik den hårdeste straf i sagen), idet Rigsarkivaren mente at måtte tage hensyn til privatlivets fred hos den pågældende samt eventuelle nulevende efterkommere eller andre pårørende.

12. B (LAK 2010-013570, 7. juli 2010)

Fornyelse af en i 1997 afslået ansøgning (formål "aktindsigt", må efter uddybning læses som "personlig oplysning") om adgang til en i mellemtiden afdød brors retsopgørrsag. Ansøgerens søskende var i 1997 kun på talefod med ham gennem en advokat, og Landsarkivaren gav dengang afslag på grund af manglende samtykke fra ansøgers bror. Ansøgeren afviste 2010 at henvende sig til sin brors børn om samtykke, og landsarkivaren gav så afslag på grund af manglende samtykke fra ansøgerens brors nærmeste pårørende.

13. B (LAK 2010-019065, 20. august 2010: 3 sager fra hver sin myndighed, d.v.s. 3 afslag)

14. –

15. –

Ansøgning (formål "aktindsigt") fra biologisk mor om adgang til sager om sit 1966 fødte og straks bortadopterede barn, hvis køn og fødselsdato hun ikke var helt sikker på. Landsarkivet identificerede relevant materiale (mødrehjælpssag, adoptionsbevillingssag og sag om fritagelse for at oplyse fars navn) og oplyste barnets køn og fødselsdato, men måtte for så vidt angår aktindsigt i disse sager henvise til den i dag aktuelle ressortmyndighed, og for så vidt angår kontaktformidling til Familiestyrelsen. For så vidt angår adgang efter arkivloven gav landsarkivaren afslag efter praksis: "den lovede hemmeligholdelse ved adoptionen vejer stadig tungt, også i forhold til arkivlovens mulighed for at give adgang med fortrolighedsvilkår".

16. B (LAO 2010-004876, 9. marts 2010)

Ansøgning om adgang til kirkebog – fødte 1961 – med henblik på at finde supplerende oplysninger om halvbror. Som formål er angivet ”personlig oplysning om min nærmeste familie” – nærmere bestemt at finde oplysninger, som senere kan bruges til henvendelse til folkeregisteret med henblik på at finde halvbroderens adresse. Afslået med henvisning til privatlivets fred.

17. B (LAV 2010-025437, 12. november 2010)

Journal sag, Hjørring Amt 1957. Ansøger ønskede adgang til en faderskabssag, som hendes far var involveret i. Formålet var personlig oplysning om nærmeste familie. Afslag blev givet med den begrundelse, at privatlivets fred for de direkte involverede parter, herunder den fødende kvinde og barnet, skønnedes at måtte veje tungere end ansøgers interesse i sagen. Ansøger blev samtidig informeret om, at oplysninger om det fødte barn eventuelt kan søges via kirkebøgerne.

18. B (LAÅ 2010-010354, 29. april 2010)

Ansøgning om adgang til folkeregisterkort fra Rinkenæs vedrørende oplysninger om ansøgers morfar. Som formål var anført ”personlige oplysninger om nærmeste familie”. Formålet var uddybet med, at det skulle tydeliggøre familiens færden. Da arkivenheder med folkeregisterkort kan indeholde oplysninger om enkeltpersoners private forhold, blev der under hensyntagen til formålet med ansøgningen og hensynet til privatlivets fred givet afslag. Ansøgeren blev gjort opmærksom på, at Landsarkivet på nærmere angivne vilkår kan levere en udskrift fra folkeregisterkortene med oplysninger om adresser m.m.

19.

20. B (LAÅ 2010-024589 samt 2010-024590, 28. oktober 2010)

To ansøgninger om samme sag, hhv. ansøgning om adgang til sagliste for faderskabssager fra Civilretten i Aabenraa 1941-1962 med henblik på identificering af et ukendt barn efter farfaderen samt adgang til farfaderens faderskabssag fra – sandsynligvis – 1943. Som formål var anført slægtsforskning uddybet med ”lyst til at kortlægge slægten”. Afslaget til begge ansøgninger blev givet under hensyntagen til privatlivets fred samt det forhold, at ansøgeren ikke kan anses for at være part i sagen.

21. B (LAÅ 2010-028173, 13. december 2010)

Ansøgning om adgang til personmapper i Toftlund Børnehjems arkiv vedr. to navngivne personer anbragt på hjemmet. Som formål for ansøgningen var anført slægtsforskning i almindelighed nærmere uddybet med ønsket om at finde slægtninge i moderens familie. Afslaget blev givet ud fra den betragtning, at klientsager fra børnehjem som regel indeholder udpræget personfølsomme oplysninger om årsagerne til de pågældende børns anbringelse uden for hjemmet samt om deres udvikling under opholdet. Landsarkivet fandt derfor ikke, at begrundelse for ansøgningen, slægtsforskning i almindelighed, kunne begrunde en fravigelse fra 75-års-frisættelsen.

Kategori C:

22. C (RA 2009-024308, 5. februar 2010)

Til brug for artikler om KGBs kontakt- og agentnetværk i Danmark under den kolde krig ønskedes tilladelse til at benytte PET-kommissionens retsbøger, 2000-2009. Rigsarkivet gav afslag, da Justitsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen. Ministeriet begrundede sin afgørelse i, dels at det i forarbejderne til PET-kommissionsloven er forudsat, at PET-kommissionens retsbøger ikke offentliggøres, dels at retsbøgerne er PET-kommissionens interne arbejdsdokument, og dels at retsbøgerne i meget vidt omfang indeholder oplysninger om enkeltpersoners

private/personfølsomme forhold og oplysninger, som det er nødvendigt at beskytte af hensyn til statens sikkerhed og PETs fremtidige arbejdsmuligheder, herunder i samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester.

23. C (RA 2009-008704, 31. maj 2010)

Til brug for udarbejdelse af en fremstilling om Station Nord i Grønland 1953-1974 ønskedes tilladelse til at benytte materiale i arkiverne fra Grønlands Kommando og Forbindelsesofficer, Thule Airbase. Rigsarkivet gav afslag til én kuvert med brev fra Deputy of Staff i arkivet fra Grønlands Kommando og 3 pakker med ind- og udgående skrivelser i arkivet fra Forbindelsesofficer, Thule Airbase, da Forsvarskommandoen ikke kunne give samtykke til anmodningen vedr. dette materiale. Forsvarskommandoens begrundelse var, at det ikke var muligt at afklassificere det pågældende materiale.

24. C (RA 2010-006349, 31. maj 2010)

Til brug for udarbejdelse af speciale med emnet ”institutionshistorie om j uridisk specialudvalg og den danske EU-koordinering” ønskedes tilladelse til at benytte bl.a. Udenrigsministeriets gruppeordnede sager (1973-1988) 400.C.1.4, 400.C.2-0-26.1, 400.C.3-1.1, 400.C.4, 400.C.4-1.1, 400.C.4-1-19.1 til 16, 400.C.4-2.1 og 400.C.4-2.2. Rigsarkivet gav afslag, da Udenrigsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen. Ministeriets begrundelse var, at ministeriet ikke selv kunne dispensere, når det drejede sig om EF/EU-materiale.

25. C (RA 2010-006350, 31. maj 2010)

Til brug for udarbejdelse af speciale med emnet ”institutionshistorie om j uridisk specialudvalg og den danske EU-koordinering” ønskedes tilladelse til at benytte bl.a. Udenrigsministeriets gruppeordnede sager (1973-1988) 400.C.1.4, 400.C.2-0-26.1, 400.C.3-1.1, 400.C.4, 400.C.4-1.1, 400.C.4-1-19.1 til 16, 400.C.4-2.1 og 400.C.4-2.2. Rigsarkivet gav afslag, da Udenrigsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen. Ministeriets begrundelse var, at ministeriet ikke selv kunne dispensere, når det drejede sig om EF/EU-materiale.

26. C (RA 2010-007016, 23. juni 2010)

Til brug for udarbejdelse af en fremstilling om de fredsbevarende operationer og de udsendte soldaters arbejde ønskedes tilladelse til at benytte materiale i Vi ctor Grams embedsarkiv i Forsvarsministeriets arkiv. Rigsarkivet gav afslag til to læg i hhv. pakke V 12 og V13, da Forsvarsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen vedr. disse læg. Ministeriets begrundelse var, at de pågældende dokumenter var klassificerede og udstedt af andre myndigheder end ministeriet selv. Ministeriet udarbejdede i øvrigt til brug for ansøger en liste med oplysninger om de enkelte dokumenter, så ansøger selv kunne rette henvendelse til de enkelte myndigheder og anmode om at få dem at se.

27. C (RA 2010-000686, 28. september 2010)

Til brug for et forskningsprojekt om den kolde krig og Danmark 1945-1991 ønskedes bl.a. tilladelse til at benytte PET-kommissionens retsbøger, referater og journalsager. Rigsarkivet gav afslag til dele af materialet – nemlig retsbøgerne, en lang række journalsager (31), samt referat af kommissionens 68. møde den 1. juni 2004, pkt. 5 – da Justitsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen vedr. det nævnte materiale. Ministeriet begrundede sin afgørelse i, dels at det i forarbejderne til PET-kommissionsloven er forudsat, at PET-kommissionens retsbøger ikke offentliggøres og dels at retsbøgerne var PET-kommissionens interne arbejdsdokument.

Hvad journalsagerne angår, lagde ministeriet vægt på, at sagerne i vid udstrækning indeholder gengivelse af optegnelserne i retsbogen, og at sagerne i meget vidt omfang indeholder oplysninger om enkeltpersoners private/personfølsomme forhold og oplysninger, som det er nødvendigt at beskytte af hensyn til statens sikkerhed og PETs fremtidige arbejdsmuligheder, herunder i samarbejdet med udenlandske efterretningstjenester. Hvad punkt 5 i referatet fra kommissionens 68. møde angår, lagde ministeriet vægt på, at punktet indeholder oplysninger om en person, som er garanteret fuld anonymitet som en forudsætning for den pågældendes afgivelse af forklaring til kommissionen.

28. C (RA 2010-023570, 16. december 2010)

Til brug for udarbejdelse af en fremstilling om besættelsen af den danske ambassade i Østberlin 1988 ønskedes tilladelse til at benytte Udenrigspolitisk Nævns mødereferater vedr. dette. Rigsarkivet gav afslag, da Udenrigsministeriet ikke kunne give samtykke til anmodningen. Ministeriets begrundelse var, at man ikke i dette tilfælde kunne dispensere fra den gældende 30-årsgrænse for adgang til Udenrigspolitisk Nævns mødereferater.

Kategori E:

29. E (LAK 2009-004685, 8. marts 2010)

Ansøgning (formål: offentliggørelse) om benyttelse af i alt 92 billeder og dokumenter fra en efterforskningssag (1948...1985) i Frederiksberg Politis arkiv til illustrationsbrug i en bog om det uopklarede "dobbeltmord på Peter Bangsvej". Efter forelæggelse for Rigsarkivaren gav Landsarkivaren efter praksis afslag, for så vidt angår 8 fotos, nemlig gerningsstedsfotos af ligene af de to drabsofre, selv om disse tidligere er offentliggjort i Erik Haaests bog om dobbeltmordet på grundlag af forlæg, der er kommet i privat eje. Derimod gav Landsarkivaren adgang, for så vidt angår de øvrige 84 fotos og dokumenter efter modtagelse af samtykke hertil fra Københavns Politis. Imidlertid kunne Københavns Politis samtidig meddele, at det selv havde givet ansøgeren adgang til at benytte to sæt fotos i Politiets egen besiddelse både til illustrationsbrug og til udstillingsbrug (på Politihistorisk Museum), nemlig dels fotos af politifolk, som efterforskede sagen, dels 20 fotos fra efterforskningen, idet man her havde lagt vægt på, at det afdøde ægtepar ikke har efterkommere, at der i dag ikke i øvrigt er nære familiemedlemmer til ægteparret, at billederne er fra 1948 og derfor snart 75 år gamle, samt at billederne i vidt omfang allerede har været offentliggjort.

30. E (LAK 2009-000905, 19. marts 2010)

Ansøgning (formål: fremstilling) om benyttelse af en efterforskningssag (1985–1988) og en nævningsesag med frifindelse (1988) i Frederikssund Politis arkiv (i alt 31 pk.) som kilde til en artikelserie i en lokal avis om et uopklaret drab i 1985. Landsarkivet kunne ikke forholde sig til eventuelle opklaringshensyn, men kun til personhensyn og mente, at strengere fortrolighedsvilkår end de sædvanlige for formålet, fremstilling, ville umuliggøre brug af materialet til det ansøgte formål, ligesom man ikke ville påtage sig en udvælgende gennemgang (forcensur). Nordsjællands Politis nægtede samtykke til adgang med henvisning til privatlivets fred, idet man lagde "særlig vægt på, at der er tale om en drabssag, og at der kun er forløbet 25 år siden handlingen blev begået. Hensynet til den dræbtes eftermæle, og hensynet til den frifundne mistænkte samt hensynet til den dræbtes efterladte familie og venner samt vidner i sagen fører til, at Nordsjællands Politis ikke på nuværende tidspunkt finder, at der bør tillades indsigt i sagen til ansøgte formål". Ansøgeren havde efter en måneds forløb endnu ikke benyttet sig af tilbud om at afgive partshøringssudtalelse til Politiets fornyede overvejelse, og Landsarkivaren meddelte derefter endeligt afslag.

31. E (LAK 2010-016518, 22. december 2010)

Ansøgning (formål "aktindsigt", i realiteten "personlig oplysning") om adgang til afdøde fars "akter" fra straffesag og fængselsophold i 1962. Ansøgeren vidste godt på forhånd, at der var tale om en sag om incest (med hendes ældre søstre). Ansøgeren måtte henvises til et andet landsarkiv for selve straffeaktens vedkommende. For så vidt angår fangesagen fra Vridsløselille Statsfængsel, forelagde Landsarkivet ansøgningen for Direktoratet for Kriminalforsorgen med anbefaling af adgang på sædvanlige fortrolighedsvilkår for adgang til arkivmateriale med følsomme oplysninger af interesse for nær familie og til rent personlig brug. Direktoratet ville ikke give samtykke til adgang til hele fangesagen, men kun til materiale heri, som "ikke omtaler faderens kriminalitet og omstændighederne herved" (mens man ikke tog forbehold for "akter, hvori medindsatte nævnes ved navn"), idet man fandt, at "privatlivets fred hos ... nære slægtninge i denne sag må vægtes højt over end ansøgers interesse i at se hele sagen". Landsarkivet har hidtil afvist at påtage sig en udvælgende forhåndscensur, d.v.s. at delvise samtykker betragtes som afslag. Ansøgeren fik der for foreløbigt afslag med tilbud om at kunne afgive en partserklæring til forelæggelse for Direktoratet. Da hun ikke benyttede sig heraf, meddeltes endeligt afslag, idet man samtidig oplyste, at dette kunne ankes til Justitsministeriet.

32. E (LAK 2010-018803, 22. december 2010)

Ansøgning (formål: "aktindsigt", i realiteten "personlig oplysning") om adgang til materiale om brors død ved en bilulykke 1965, d.v.s. Køge Politis straffeakt for bilens fører, som er hende bekendt, men som hun ikke vil kontakte, da hun "ikke vil rippe op i noget". Landsarkivet forelagde ansøgningen for Midt- og Vestsjællands Politimed anbefaling af adgang på sædvanlige fortrolighedsvilkår for adgang til arkivmateriale med følsomme oplysninger af interesse for nær familie og til rent personlig brug. Politiet ville – af hensyn til ansøgeren selv – ikke give samtykke til adgang til hele straffeakten, men kun til dommen (og selv da med et delvist forbehold om et citat heri fra obduktionserklæringen), idet man fandt, at "særligt ... billeder fra ulykkestedet, hele obduktionserklæringen og rapporter med oplysninger om hendes bror, ... i det hele vil kunne virke stødende på [ansøgeren]". Landsarkivet har hidtil afvist at påtage sig en udvælgende forhåndscensur, d.v.s. at delvise samtykker betragtes som afslag. Ansøgeren fik der for foreløbigt afslag med tilbud om at kunne afgive en partserklæring til forelæggelse for Politiet. Da hun ikke benyttede sig heraf, meddeltes endeligt afslag, idet man samtidig oplyste, at dette kunne ankes til Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland samt Lolland-Falster.

33. E (LAV 2010-002208, 12. februar 2010)

Ansøger ønskede adgang til sin afdøde morfars straffesag (pædofili), Hadsund Polititi 1956. Sagen (straffeakten) indeholder adskillige oplysninger om de forurettede personer, herunder deres identitet, og afslag blev givet med den begrundelse, at hensynet til privatlivets fred for de i sagen omtalte forurettede personer samt andre i sagen omtalte personer skønnedes at måtte veje tungere end hensynet til ansøgers interesse i sagen. Der blev givet adgang til selve dommen, idet de forurettedes identitet i denne lader sig skjule.

34. E (LAV 2010-016268, 6. september 2010)

Tre personer, nemlig den angiveligt forurettede, forurettedes kæreste og forurettedes moder ansøgte om adgang til Løgstør Politis dokumenter 1988 i en sag vedrørende straffelovens § 244. Sagen blev ikke ført til doms. Der blev indhentet hørings svar fra Nordjyllands Politimed gav samtykke til adgang til dokumenterne for forurettede og dennes moder, men nægtede samtykke til adgang for forurettedes kæreste med den begrundelse, dels at oplysningerne i sagen er af følsom karakter i

relation til den tidligere sigtede, dels at forurettedes kæreste, mens sagen stod på, ikke havde en særlig partsstatus i denne. Der blev efterfølgende givet endeligt afslag.

35. E (LAV 2010-023775, 12. november 2010)

Ansøger ønskede adgang til Århus Politis dokumenter i en sag om mord foregået i Århus Politikreds 1967. Sagen har bl. a. været genstand for megen debat i medierne. Ansøger oplyste, at sagen fra Politiets side ikke er opgivet, men sat i bero. Landsarkivet er bekendt med, at ikke alt materiale vedrørende sagen er afleveret til Landsarkivet. Der indhentes høringsvar vedrørende det til Landsarkivet afleverede materiale. Østjyllands Politi nægtede samtykke med den begrundelse, at dette er nødvendigt af hensyn til beskyttelse af forurettede, vidner og andre implicerede parter samt deres pårørende. Der blev efterfølgende givet endeligt afslag.

Kategori PDO:

36.

37. PDO (RA 2009-026698, 5. januar og 8. april 2010)

Til brug for en fremstilling om Børge Houmann ønskedes adgang til Aksel Larsens privatarkiv nr. 8060. I henhold til afleveringsbestemmelserne fra 1974 var det først Larsens ældste søn, der efter indstilling fra Rigsarkivaren kunne give tilladelse. Ved den ældste søns død i december 2009 var det herefter Larsens anden søn, der overtog dette hverv. Larsens ældste søn har hidtil givet adgang til arkivet til forskningsformål. Ved den anden søns overtagelse af hvervet blev der givet afslag. Ansøger har tidligere haft adgang til dele af arkivet til et andet forskningsformål. Ansøger indsnævrede og præciserede sin ansøgning, som Rigsarkivaren efterfølgende foretog afslag for Aksel Larsens søn. Sønnen fastholdt sit afslag.

38. PDO (RA 2010-004407, 22. februar 2010)

Til oplysning om nærmeste familie ønskede ansøgeren adgang til sin fars sag i Frihedsfondens arkiv. Rigsarkivet gav afslag, idet det ved afleveringen af Frihedsfondens arkiv blev stillet som en betingelse, at der kun dispenseres for 80-årsfristen og meddeles arkivadgang til seriøse forskningsformål. Det kan tilføjes, at Rigsarkivet gav ansøgeren adgang til faderens sag i Erstatningsrådets arkiv.

39. PDO (LAÅ 2010-019548, 30. august 2010)

Ansøgning om adgang til et privatarkiv, hvor tilladelse til benyttelse i henhold til afleveringsaftalen tildeles af donator eller dennes efterkommere. Som formål for benyttelsen var anført udarbejdelsen af et ph.d.-projekt vedr. koncentrationslejren Husum-Schwesing. Afslag blev givet af donators efterkommere med den begrundelse, at der i arkivet ikke fandtes materiale omhandlende nævnte koncentrationslejr.